

Důvodová zpráva

Úvod

Místní poplatek za užívání veřejného prostranství je na území hl. města Prahy vybírán na základě zákona ČNR č. 565/1990 Sb., o místních poplatcích, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „zákon o místních poplatcích“) a obecně závazné vyhlášky č. 5/2011 Sb. hl. m. Prahy, o místním poplatku za užívání veřejného prostranství, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „OZV“). Poplatek za užívání veřejného prostranství se vybírá za zvláštní užívání veřejného prostranství, kterým se rozumí provádění výkopových prací, umístění dočasných staveb a zařízení sloužících pro poskytování prodeje a služeb, pro umístění stavebních nebo reklamních zařízení, zařízení cirkusů, lunaparků a jiných obdobných atrakcí, umístění skládek, vyhrazení trvalého parkovacího místa a užívání tohoto prostranství pro kulturní, sportovní a reklamní akce nebo potřeby tvorby filmových a televizních děl. V souladu se zákonem o místních poplatcích jsou konkrétní sazby pro jednotlivé způsoby zvláštního užívání veřejného prostranství stanoveny OZV.

Přehled o výši sazeb poplatku u jednotlivých způsobů zvláštního užívání veřejného prostranství stanovených zákonem o místních poplatcích, OZV a navrhovaných změn

Způsob zvláštního užívání veřejného prostranství	Max. sazba poplatku stanovená zákonem o místních poplatcích (m²/den)	Sazba poplatku stanovená v § 2 OZV (m²/den)	Navrhovaná změna
Umístění stavebních zařízení	10 Kč	10 Kč	-
Umístění stavebních zařízení v případě havárií inženýrských sítí	10 Kč	3 Kč	10 Kč
Umístění reklamního zařízení	100 Kč	100 Kč	-
Umístění prodejního zařízení mimo tržiště	100 Kč	100 Kč	-
Umístění prodejního zařízení na tržišti	10 Kč	10 Kč	-
Umístění lunaparků a jiných podobných	100 Kč	100 Kč	-
Umístění zařízení cirkusů	10 Kč	10 Kč	-
Umístění zařízení pro poskytování služeb	10 Kč	10 Kč	-
Pro potřeby tvorby filmových a televizních děl	10 Kč	10 Kč	-
Umístění skládek	10 Kč	10 Kč	-
Kulturní akce	10 Kč	4 Kč	-
Sportovní akce	10 Kč	2 Kč	-
Vyhrazení trvalého parkovacího místa pro motorová vozidla	10 Kč	10 Kč	-
Provádění výkopových prací	10 Kč	10 Kč	-
Umístění dočasných staveb sloužících pro poskytování prodeje a služeb	10 Kč	10 Kč	-
Reklamní akce	10 Kč	10 Kč	-

Součástí OZV je:

Příloha č. 1, ve které jsou na základě požadavků městských částí Praha 1-57 stanoveny pro dotčené městské části sazby poplatku v jiné výši, než jak stanoví § 2 OZV (při respektování maximální sazby stanovené zákonem o místních poplatcích).

Příloha č. 2, kterou jsou určena místa, podléhající místnímu poplatku za užívání veřejného prostranství v hl. m. Praze. V souladu s ustanovením § 14 zákona o místních poplatcích, lze místní poplatek vybírat pouze za užívání míst v OZV výslovně uvedených. Není-li místo konkrétně určeno vyhláškou, nelze místní poplatek vybrat.

V souladu s § 14b zákona č. 131/2000 Sb., o hlavním městě Praze, ve znění pozdějších předpisů, jsou veřejným prostranstvím všechna náměstí, ulice, tržiště, chodníky, veřejná zeleň, parky a další prostory přístupné každému bez omezení, tedy sloužící obecnému užívání, a to bez ohledu na vlastnictví k tomuto prostoru.

Veřejným prostranstvím mohou být též prostory v soukromém vlastnictví. Užívá-li zpoplatitelným způsobem veřejné prostranství pro vlastní potřebu jeho vlastník, neplatí místní poplatek za užívání veřejného prostranství podle ustanovení § 6 odst. 1 písm. c) OZV. Skutečnost, že veřejným prostranstvím může být jak pozemek ve vlastnictví obce, tak i pozemek ve vlastnictví soukromé osoby, s sebou nese určité důsledky. Kromě veřejnoprávní platby obci za zvláštní užívání veřejného prostranství totiž náleží vlastníkovému pozemku označeného obecně závaznou vyhláškou za veřejné prostranství i soukromoprávní platba. Povinnost osoby užívající veřejné prostranství platit místní poplatek za užívání veřejného prostranství nezavazuje tuto osobu povinnosti hradit také soukromoprávní platbu, např. nájem vlastníkovému pozemku.

Vzhledem ke skutečnosti, že dochází ke změnám jednotlivých veřejných prostranství (např. vznik nových ulic, změny parcelních čísel) a městské části průběžně požadují změnu sazeb uvedených v příloze č. 1 OZV, je třeba přílohy č. 1 a č. 2 OZV průběžně novelizovat tak, aby byla zajištěna jejich aktuálnost.

Do připomínkového řízení je zasílán návrh novely OZV, ve kterém jsou zapracovány požadavky 5 městských částí na změnu přílohy č. 1 OZV (Praha 3, 5, 6, Praha – Řeporyje a Praha - Šeberov) a 2 městských částí na změnu přílohy č. 2 OZV (Městská část Praha 4 a 8). Všechny požadavky městských částí jsou zapracovány do návrhu novely OZV, vyjma požadavku městské části Praha – Řeporyje na osvobození od poplatku za umístění zařízení sloužících pro poskytování prodeje v rámci akcí, na jejichž organizaci se podílí hlavní město Praha nebo městská část Praha – Řeporyje. Tento požadavek zohledněn nebyl, neboť je neurčitý a mohl by vést k obtížné aplikovatelnosti správcem poplatku.

Dále je nad rámec změn požadovaných městskými částmi navrženo do § 4 OZV Lhůty pro podání ohlášení zapracovat § 14a odst. 6 zákona o místních poplatcích z důvodu větší informovanosti vzhledem k poplatníkům. Ustanovení § 14 odst. 6 zákona o místních poplatcích stanoví, že pokud poplatník nesplní povinnost ohlásit údaj rozhodný pro osvobození od poplatku ve lhůtě do 15 dnů, nárok na osvobození zaniká.

Do návrhu novely je navržena změna v oblasti osvobození dle § 6 odst. 1 písm. e) OZV, tj. rozšíření osvobození u umístění stavebního zařízení u havárií inženýrských sítí dle § 2 odst. 1 písm. a) a související provádění výkopových prací dle § 2 odst. 1 písm. l), z počtu 3 dnů na 4 dny. V této souvislosti je navrženo i zrušení výjimky zavedení snížené sazby poplatku dle § 2 odst. 1 písm. a) za umístění stavebního zařízení u havárií inženýrských sítí, zejména energetických, telekomunikačních, tepelných a jiných vedení a pro skládky materiálů ve výši 3 Kč. Snížená sazba poplatku byla zavedena již v roce 2004, a to OZV č. 27/2003 Sb. hl. m. Prahy, o místním poplatku za užívání veřejného prostranství, a nebyla od té doby zvyšována.

Do návrhu novely OZV byly promítnuty i změny provedené v zákoně o místních poplatcích při jeho poslední novelizaci. Podle novely zákona o místních poplatcích, provedené zákonem č. 278/2019 Sb.,

nepatří vznik a zánik poplatkové povinnosti mezi náležitosti, které lze upravit obecně závaznou vyhláškou, proto byl v návrhu novely OZV § 3 „Vznik a zánik poplatkové povinnosti“ zrušen. Pro posouzení vzniku a zániku poplatkové povinnosti se správci poplatku budou řídit zněním zákona o místních poplatcích.

Dále byly do návrhu novely OZV zapracovány legislativně technické úpravy tak, aby OZV terminologicky odpovídala zákonu o místních poplatcích (např. nahrazení pojmu „plnění ohlašovací povinnosti“ pojmem „podání ohlášení“ nebo nahrazení pojmu „řízení o poplatku“ pojmem „správa poplatku“).

Místní poplatek za užívání veřejného prostranství je z části příjmem rozpočtů jednotlivých městských částí a z části příjmem rozpočtu hl. m. Prahy. Navržená úprava nepřinese výrazné změny rozpočtových příjmů.

Výsledky vnitřního připomínkového řízení

K předloženému návrhu novely OZV uplatnil z odborů MHMP v rámci připomínkového řízení připomínky odbor LEG MHMP, které byly zapracovány. Z dalších připomínkových míst se k návrhu novely OZV vyjádřila Městská policie hl. m. Prahy.

Součástí důvodové zprávy je platné znění OZV s vyznačením navrhovaných změn. Změny jsou vyznačeny tučně, příp. přeškrtnuté.

Účinnost vyhlášky se navrhuje od 1. 1. 2021.

Příloha:
Platné znění OZV s vyznačenými změnami